

Tomáš Kozik

"Bezpečná technika, bezpečné pracoviská - atribúty prosperujúcej spoločnosti", J. Sinay, Košice 2011 : [recenzja]

Problemy Profesjologii nr 2, 177-179

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

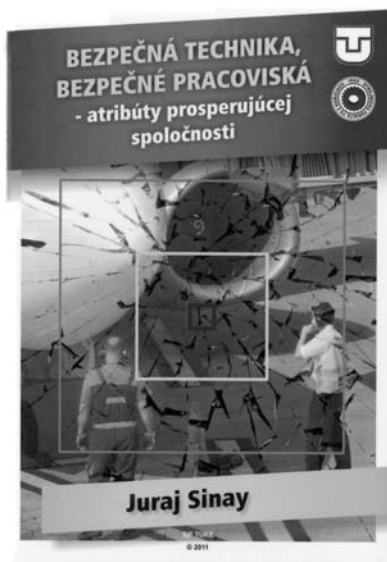
Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Tomáš Kozík

RECENZJA KSIĄŻKI

JURAJ SINAY

Bezpečná technika, bezpečné pracoviská – atribúty prosperujúcej spoločnosti

V závere roka 2011 sa k čitateľovi dostáva knižná publikácia prof. Juraja Sinaya s názvom *Bezpečná technika, bezpečné pracoviská – atribúty prosperujúcej spoločnosti*.

Pochopiť zámer autora, prečo sa rozhodol vo svojej pedagogickej a vedeckej práci na Technickej univerzite v Košiciach venovať sústredenú a osobitnú pozornosť otázkam bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci je zrejme už z vyznania autora uvedeného na úvodnej strane monografie. Autor, prof. Sinay si hlboko a bezprostredne uvedomuje význam spokojných občanov pre spoločnosť, keď napísal: *Zdravý a spokojný človek na pracovisku zabezpečí rozvoj spoločnosti*, uvedomuje si aj inú ľudskú hodnotu každého jednotlivca, keď život vníma ako

najcennejší kapitál, ktorý ľudia majú od svojho narodenia.

Tento pohľad prof. Sinaya na život človeka a jeho prácu sú nosnými myšlienkami všetkých kapitol, čo do počtu strán, rozsiahlej monografie (261 strán). Knižná publikácia je zaujímavá koncipovaná a členená. Iste zaujme čitateľa nielen svojím obsahom, ale ja technickým prevedením a grafickou úpravou.

Už v predslove publikácie autor výstižne charakterizuje význam a dôležitosť poznania teoretických základov a praktických výstupov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Podľa prof. Sinaya „ *Realizovať bezpečný život v bezpečnom pracovnom a súkromnom prostredí znamená osvojiť si princípy kultúry bezpečnosti a začleniť ich do všetkých konaní človeka* „.

Tomuto cieľu prof. Sinay podrobil aj svoje úsilie pri pôsobení v pedagogickej a výskumnej práci vo vysokoškolskom prostredí, najmä na Technickej univerzite v Košiciach. Vychádza z predpokladu, podľa ktorého, vzťah k bezpečnému životu je možné vytvoriť výchovou a vzdelávaním. Preto je potrebné, aby v školských vzdelávacích systémoch boli vytvárané vhodné podmienky k tomu, aby deťom, už od najnižšieho stupňa vzdelávania, v materských školách, boli sprostredkované myšlienky a deti boli vedené pri svojich aktivitách k uvedomeniu si zodpovednosti za svoje bezpečné konanie a potom, neskôr na základných a stredných školách ďalej tieto dokázali rozvíjať a upevňovať. Rovnako to platí aj pre vysokoškolské prostredie. I v tomto prostredí je potrebné systematicky do študijných programov zahŕňať otázky a problémy bezpečnosti a rizík, ktoré pre človeka sú dané prostredím, v ktorom žije a pracuje.

Uvedenú problémovú oblasť bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, autor podrobne a cieľavedome rozvíja v monografii na základe najnovších poznatkov vedy a techniky a na základe súčasných trendov vzdelávania. Celú rozsiahlu problematiku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci autor v monografii rozdelil do siedmich samostatných kapitol.

V úvodnej kapitole autor definuje pojem „kultúra bezpečnosti“ vo vzťahu k vývojovým trendom zabezpečenia systému riadenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo firmách, v organizáciách a spoločnostiach a vo vzťahu manažovania ľudských zdrojov ako súčasti kultúry bezpečnosti pri práci.

Z pohľadu vzťahu ku kvalite produkcie, bezpečnostných rizík, v nadväznosti na konštrukčné návrhy strojov a zariadení a z toho vyplývajúcich akceptovateľných rizík manažmentov spoločností, je zaujímavá druhá a tretia kapitola monografie. Nevyhnutným predpokladom znižovania bezpečnostných rizík v systéme človek – stroj – prostredie je účinná legislatíva, ktorá reaguje na súčasný stav rozvoja spoločnosti, na úroveň vedeckého poznania v technike a v technológiách a životných podmienok obyvateľstva.

Kľúčovými kapitolami k teoretickým základom manažérstva kvality, manažérstva rizika, kauzalite vzniku nežiaducich javov, ale aj pochopenia základov stratégie predchádzania rizík súvisiacich s konštrukčným vývojom strojov, riadiacich systémov technologických tokov a prevencie pred závažnými priemyselnými haváriami sú v monografii štvrtá až šiesta kapitola. Štvrtá s názvom Teória a vybrané aplikácie manažérstva rizika, piata s názvom Niektoré riziká a princípy ich riadenia a šiesta s názvom Manažerstvo rizika a jeho aplikácia v systéme Safety a Security.

Čitateľa, z pohľadu vzdelávania, okrem úvodných častí monografie, iste zaujme aj siedma kapitola, v ktorej autor venuje pozornosť výchove a vzdelávaniu odborníkov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Treba súhlasiť s názorom autora uvedeného v závere monografie, podľa ktorého *„povinnosťou zamestnávateľa je riziká počas pracovného procesu identifikovať, vykonávať opatrenia na ich odstránenie, prípadne minimalizovanie a so zostatkovými rizikami oboznámiť svojich zamestnancov“*.

Je preto potrebné, aby riadiaci pracovníci v organizáciách, vo výrobných a nevýrobných spoločnostiach zoznamovali sa z bezprostrednými a aktuálnymi otázkami bezpečnostných rizík v ich organizáciách, spoločnostiach, ale aby sa zaujímali aj o vývojové trendy v rámci ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, presadzovali ich a starali sa o vzdelávanie a výchovu v bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci svojich zamestnancov.

Monografia Dr.h.c., prof., Ing. Juraja Sinaya, DrSc, je tým prostriedkom, z ktorého je možné získať nielen vhodné a potrebné odborné informácie, ale je aj prostriedkom na získanie potrebných návodov, príkladov a postupov riešenia úloh v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a to na všeobecný prospech nielen zamestnancov, ale aj zamestnávateľov.

Je to dôvod prečo odporúčame monografiu prof. Juraja Sinaya k rozšíreniu medzi verejnosť a veríme, že svojím obsahom zaujme čitateľov a to bez ohľadu na ich odbornosť.